

Уміть, гитайте, І гужоту наугайтесь, Ї свого не цурайтесь. /Т. Шевченко/

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

№ 43-44
(1155-1156)
Листопад
2023 року

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ПЕДАГОГІЧНА ГАЗЕТА

Видається
з грудня
1993 року

• Дніпропетровщина отримала два десятки нових шкільних мікроавтобусів від Польщі. Німецькі мікроавтобуси «Mercedes Sprinter» розраховані на 17 місць, мають м'які сидіння, в них передбачені паски безпеки.

ракетного комплексу «NASAMS», а також необхідне обладнання.

• Литва передала Україні дві пускові установки для зенітного ракетного комплексу «NASAMS», а також необхідне обладнання.

• Ольга Харлан стала першою українкою в серії «Barbie. Role Models», яку американська компанія «Mattel» оновлює щороку до Міжнародного дня жінок. Усього компанія створила 41 ляльку серії.

Українська фехтувальниця у серпні на благодійному аукціоні розіграла свою ексклюзивну ляльку. За отримані понад 300 тисяч гривень пройшли реабілітацію 14 бійців, а трьох прооперували.

• Дніпропетровщина отримала 77 систем зберігання енергії «Tesla Powerwall 2», що працюють за принципом повербанків. Вони дозволять заживити заклади регіону під час можливих знеструмлень. Обладнання розподілили між лікарнями, школами, ЦНАПами та підрозділами ДСНС. Регіон отримав ці системи за проектом Мінцифри та сприяння Уряду Республіки Польща. Надали їх міжнародні партнери. Варшавський «Інститут телекомунікацій – Національний дослідний інститут», американська БО «Direct Relief» і, власне, «Tesla inc». Допомогали з організацією народна депутатка Ганна Лічман та «Благодійний фонд Євгена Пивоварова».

Відмінність систем «Tesla» не лише в їхній потужності, а й у тому, що заряджаються вони від мережі, – палива для них не потрібно. Загальна вартість отриманого обладнання – майже 30 млн грн.

«Хоч іскру кожен. Іскру – кожен. Всі разом – буде Україна»

Наталка НІКУЛІНА

• Громадська організація «МАРТИН-клуб» разом з Міжнародним комітетом порятунку створила чотири денні центри для дітей різного віку.

Один з них – на правому березі Дніпра. З дітьми працюють тренери, психологи, консультанти, ігро- і травмотерапевти, лікарі, юристи, соціальні працівники та педагоги. За словами менеджера центру «Служби підтримки дітей у Дніпрі» Богдана Тартинських, волонтери надають підтримку не лише дітям, а й їхнім батькам.

• Волонтер-винахідник Андрій Кротов з Кривого Рогу розробив та виготовив пристрій для корекції вогню в нічний час та детонації вибухівки.

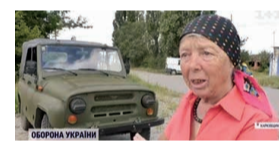

Передав військовим вже понад 80 одиниць такого обладнання. Пристрій допомагає здетонувати навіть невеликому об'єму тротилу.

• У Дніпровській гімназії № 34 провели осінній ярмарок, на якому зібрали 13000 гривень. Кошти перерахували військовим, які боронять нашу

країну: шкільному офіцеру поліції Віталію Біловолу (на пікап для підрозділу) та колишньому учню Ярославу Ярошенку.

• 68-річна жінка, під час окупації її села Гоптівки Харківської області, розібрала свою машину до гвинтика і сховала від росіян, щоб після деокупації віддати ЗСУ.

«Якщо тил опустить руки, то, мабуть, фронт буде тут»

• У Підгородному Дніпропетровської області волонтери щодня фарбують машини для військових. Використовують фарбу, яка пришвидшує процес застигання. Через майстерню проходять легкові машини та вантажівки, а також карети швидкої допомоги. За час повномасштабної війни пофарбували майже тисячу автівок.

• Працівники черкаського центру «екстренної допомоги» перерахували свої премії з нагоди Дня Незалежності України на купівлю автомобільного тягача з причепом для перевезення великовантажних та великогабаритних вантажів. Автомобіль вже передано на баланс військової частини для виконання бойових завдань.

• У жовтні 2023 р. у Ганнівському ліцеї м. Верхньодніпровська пройшов дводенний благодійний ярмарок: першого дня зібрано 9622 грн, найбільше задонатили 5, 6 і 8 класи. Другий день ярмаркували початкові класи, рекордсмен – 3 клас: 3000 грн. Загалом на рахунок ГО «Нашого роду сила» для 93 окремої механізованої бригади «Холодний Яр» відправлено 20158 грн.

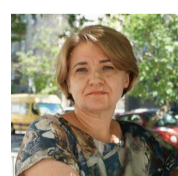
У листопаді ж учні та вчителі ліцею взяли участь в акції «Смілива гривня». Розбивши свої скарбнички, вони зібрали 3123 грн 30 коп., найбільше монет принесли 3 та 4 класи.

• Гарбузова осінь у «садах Перемоги». У Магдалинівці, на Дніпропетровщині, зібрали останній цього року врожай із комунальних полів, який для фронту вирощували всією громадою. Здобувачі освіти Магдалинівського училища збирали врожай, а колектив Новомосковського профтехучилища готував Захисникам і традиційні піріжки, і не зовсім традиційні деруни та гарбуз по-корейськи. Готові страви везуть на передову.

• У місті Ніжині відкрили пам'ятник Олександрі Мацієвському.

• Дніпровська ілюстраторка Олеся Бельдій створює авторські малюнки з пригодами вигаданих героїв Заї та Коті. Ілюстрації друкують у вигляді листівок, календарів, екосумок та одягу. Придбати речі можна за вільний донат, кошти передають до благодійних організацій.

• У Кіровоградській області художник Володимир Поляков розмалював школу. Він зобразив на фасаді пейзажі села Дмитрівка, де розташований заклад освіти.

День пам'яті жертв Голодомору

Голодомор визнали геноцидом українського народу вже 28 країн світу. В Україні жертв того періоду вшановують в четверту суботу листопада.

• На Дніпропетровщині біля меморіалу жертвам Голодомору та політичних репресій зібралися представники обласної та міської влади Дніпра, силового блоку, духовенство, громадськість, мешканці регіону.

«Маємо розуміти, що той голод був зроблений штучно. Перед колгоспами поставили такий план хлібозаготівлі, який було нереально виконати. Майже кожну українську родину торкнулося те лихо. І ми є нащадками людей, які пройшли через пекло голодомору. Маємо не допустити цього знову, – зазначив заступник начальника Дніпропетровської ОВА Іван Начовний. – Росіяни і зараз, через 90 років, продовжують використовувати тактику терору і геноциду. Втім, українці мужньо відстоюють свою Незалежність».

Загиблих вшанували хвилиною мовчання. До монументу на згадку про мільйони обірваних життів принесли квіти та колоски. А ще – в пам'ять про тисячі опустілих сіл і хуторів запалили лампадки.

«Моя мама – сива в свої 9 років – була дуже пухла від голоду. Спочатку ходила до школи, потім зовсім ослабла. Як поспіли влітку вишні, – бачила їх, але від знесилення не могла зірвати. Бабуся терла бур'ян, його їли. В сім'ї забрали все. Прийшли до хати й винесли навіть ряднинки, якими піч застеляли. Залишилися голі й босі», – згадує дніпрянка Катерина Капінус.

Наслідки голодоморів були катастрофічними. В Україні щохвилини вмирало 17 людей, щогодини – тисяча.

«Приходжу сюди щороку. Багато знаю про Голодомор із перших вуст – мені бабуся розповідала, але пошепки – дуже боялась. Казала, як хтось почує, то нас можуть в Сибір за це вислати», – поділилася місцева мешканка Лана Іванченко. Вона наголосила, що кожен має знати про цю жахливу сторінку історії. Розповідати дітям, онукам. І попри все продовжувати боротися із ворогом, який знову тероризує Україну. Син цієї жінки пішов захищати Батьківщину 24 лютого 2022-го. На жаль, він загинув на Донеччині під час виконання бойового завдання.

• В області відкрили виставку, присвячену Голодомору 1932-1933 років, яку підготував Державний архів області.

«Загалом зібрали понад 18 тисяч документів. Оригінали початку 30-х років, що зберігаються у наших фондах. Також до експозиції включено спогади мешканців нашої області, які пережили це лихоліття. А ще науково-популярні видання, світлини», – зазначив директор архіву Михайло Постолов.

Серед наймотивованіших – збірка «Упокоєння голодом». Там записи про смерть від голоду в селі Романкове Кам'янського району. Зошит був знайдений у бібліотеці Каліфорнійського університету. Згодом його надрукували.

Ще є акт опису майна. 3 січня 1933-го. Родина з 12 людей. Усе їхнє «багатство»: корова, одна суконна спідниця, скатертину, декілька подушок, три рушники, пара скринь, трохи капусти, цибулі та картоплі. Забрали усе.

«Дніпропетровська область була однією з найбільш постраждалих від голоду. Він тривав в області 17 місяців. Дуже дісталось Павлоградському району. Там смертність збільшилася у 7 разів. Йшло масове виселення заможних, працюючих селян і їхніх сімей за межі України», – розповіла організаторка виставки Ніна Киструська.

Відвідувачка виставки Олена каже, що геноцид торкнувся її родини.

«Моя бабуся 1912 р. н., родом із Полтавщини, розповідала, що пережила голод. В неї була маленька донечка, яка померла. Крихітці не було і року. Як люди пухли без їжі, як забирали останнє. По селу лежали мертві люди. Голодомор – одна з найбільших трагедій нашого народу», – вважає жінка.

• Щороку 25 листопада о 16:00 проходить традиційна акція «Запали свічку».

Конкурс кращих практик молодіжної роботи

«Кращі практики – це реалізовані ініціативи. Ті, які дали результат і позитивно вплинули на розвиток молоді в громаді, – розказав в.о. директора Дніпропетровського молодіжного центру Сергій Кобцев. – Наша область цьогоріч

знову посіла перше місце за кількістю поданих заявок. Маємо таких 32, а це більше 22 % від загального числа по країні».

З поданих на Конкурс ініціатив відберуть найкращі. Вони увійдуть до Всеукраїнського

каталогу. Відтак, кожен бажаючий зможе перейняти позитивний досвід та втілити його у своєму регіоні.

На Дніпропетровщині понад 500 оборонців і переселенців безкоштовно навчають тестуванню програмного забезпечення.

«Онлайн-курси – частина нашої співпраці з компанією «Yalantis OÜ», – сказав заступник начальника Дніпропетровської ОВА Іван Начовний. – Це навчання – нагода спробувати себе в новій професії. І, можливо, навіть змінити фах».

Безкоштовні ІТ-курси

Заняття розроблені для початківців. Учасники отримають і теоретичні знання, і практичні навички з мануального тестування. Дізнаються про його основні принципи, типи та методи роботи. Розберуться, як виявляти, документувати та досліджувати помилки в програмах різної складності.

Тривалість курсів – близько двох місяців.

Всесвітня акція «16 днів проти насильства»

У сквері біля Дніпропетровської ОВА представили тематичну інсталяцію, яка візуалізує конфлікти у родинах.

«З 25 листопада по 10 грудня проходить Всеукраїнська акція «16 днів проти насильства». Вона спрямована на підвищення обізнаності людей у цій темі. Поширення інформації про те, як діяти у певних ситуаціях. Це важливо і для нашого регіону. Бо лише цьогоріч служби, які спеціалізуються на супроводі постраждалих від домашнього насильства, надали допомогу понад 7,2 тис. людей», – зазначила заступник начальника ОВА Надія Задорожна.

Акцію в області розпочали з презентації інсталяції у Дніпрі. Вона демонструє пари, які сваряться. У центрі – дитина на колінах. Керівниця жіночого руху, який організував захід, Аліада Мансурова пояснила – прагнули донести до перехожих, що саме малеча завжди в епіцентрі домашнього насильства.

«Насильство буває не лише фізичне, а й економічне та психологічне. Якщо стикнулися з будь-якою з його форм, не замовчуйте. Адже від цього потерпають діти. Вони найнезахищеніші і не можуть самотужки подбати про себе, розказати, що відбувається. Дорослі мають думати про це», – додала Аліада Мансурова.

Утім, ситуацій, коли малеча повідомляє про проблеми в родині, чимало. Від початку року до поліції області надійшло майже 700 таких звернень.

«Найчастіше вони повідомляли про вчинення домашнього насильства стосовно іншої особи. У 26 випадках зверталися щодо вчинення протиправних дій по відношенню до них самих. Але маємо розуміти, якщо неповнолітній став навіть свідком такої ситуації в родині, то автоматично визнається потерпілим», – розказала начальниця відділу управління превентивної діяльності ГУ Національної поліції у Дніпропетровській області Вікторія Гаркач.

Під час презентації інсталяції організатори роздавали перехожим наліпки з надписом «Любов – це повага».

Після учасники заходу зібралися за круглим столом. Говорили, як ще можна допомогти постраждалим. Підняли й питання роботи кризових кімнат та «гарячих» ліній.

Пресцентр Дніпропетровської обласної військової адміністрації

21 листопада Дніпровська академія неперервної освіти

спільно з управлінням з питань культури та спорту Дніпропетровської обласної ради організували та провели лекцію

«Нематеріальна культурна спадщина Дніпропетровщини»

Презентували 2 елементи НКС – Петриківський розпис та козацькі пісні Дніпропетровської області.

До заходу долучилися викладачі образотворчого мистецтва закладів освіти м. Дніпра.

Спільно з Лілією Гиренко, начальницею управління з питань культури та спорту ДОР, депутаткою облради, кандидаткою наук з держуправління, головою ГО «Жінки плюс» привітали освітян.

Пізнавально та цікаво про перлину Дніпропетровщини – Петриківський розпис розповіла Вікторія Тимошенко, майстриня, експертка з елементу НКС «Петриківський розпис», членкиня Національної спілки майстрів народного мистецтва України.

Залюбки послушали про козацькі пісні, притаманні нашій області від лекторки Ольги Гусіної, керівниці лабораторії фольклору та

етнографії Дніпровської академії музики, художньої керівниці фольклорного ансамблю «Калита». Переглянули відео, а також послушали козацькі пісні вживу у виконанні цього ансамблю.

У наш час, через агресію РФ, визнання, збереження культурних традицій та охорона нематеріальної культурної спадщини набули особливого значення у зв'язку із загрозою втрати традицій та звичаїв,

важливих для розуміння національної ідентичності.

Віктор СИЧЕНКО,
ректор Дніпровської академії неперервної освіти

23 листопада у Дніпровській академії неперервної освіти навчально-методична лабораторія інформаційно-технічного забезпечення за підтримки Академії української преси, яка є давнім партнером ДАНО, провели онлайн-тренінг

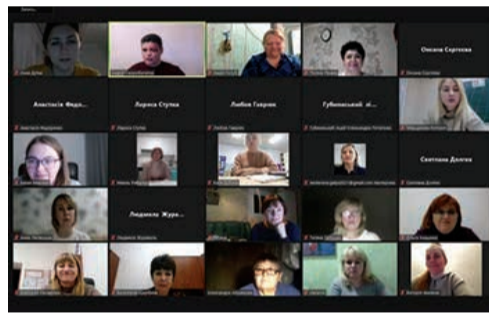
«Протидія дезінформації в контексті російсько-української війни як інструмент подолання розриву довіри»

Майже 250 вчителів з міст та районів нашої області під час тренінгу обговорили актуальні питання: наскільки ми в змозі дати об'єктивну оцінку новинам, наскільки наше розуміння подій відповідає дійсності, чому так складно розмовляти з людиною, яка має інші погляди, навіть якщо наводимо вагомні факти та чіткі аргументи.

Завдяки інтерактивним технологіям формували навички критичного мислення, щоб розу-

міти відповіді на запитання: звідки ми маємо схильність сприймати лише те, що підтверджує нашу точку зору, чому емоційні новини позбавляють нас здатності мислити критично, чи можна,

а головне, чи потрібно з цим боротися, чи існує взагалі об'єктивність, чи саме це поняття вже стало маніпуляцією?

Результатом тренінгу є формування практичних навичок розпізнавання механізмів пропаганди, розуміння, де недостовірність і викривлення, яка структура та механізми маніпуляції, і, головне, – навчити цьому інших.

Андрій СКОРОБОГАТОВ, завідувач навчально-методичної лабораторії інформаційно-технічного забезпечення Академії

Угорщина – Україна:

спільний проєкт до Дня вшанування пам'яті жертв Голодомору

25 листопада 2023 р. українці вшановують пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років. 90 років минуло від наймасштабнішої за трагічними наслідками події – геноциду українського народу, здійсненого тоталітарним радянським режимом. Владний терор, який тривав 22 місяці, – це свідомо і цілеспрямована політика сталінського правління, стратегія і тактика якої виконувались, починаючи з 1928 року.

Нам, освітянам, належить чесно висвітлювати цю трагічну сторінку історії задля збереження соціокультурної самобутності народу, виховання дітей у дусі любові до свого народу, своєї Батьківщини. Саме тому науковці та методисти Дніпровської академії неперервної освіти наполегливо працюють в цьому напрямку: здійснюють поглиблені дослідження теми, розробляють плани уроків

і позашкільних заходів, видають методичні посібники як в паперовому, так і в електронному форматах.

Минулого року написано й упорядковано електронний збірник «#1932-1933: Ми пам'ятаємо». Книгу розміщено на сайтах Дніпропетровських обласних бібліотек для молоді і для дітей. Знайти її можна за посиланнями: <http://biblio-child.dp.ua/elektronni-knyhy> або <https://dobm.dp.ua/elektrona-biblioteka>. Завантажувати та користуватись збірником можна безкоштовно.

Цього ж року запроваджено глобальний проєкт – створення книги шрифтом Брайля. Під керівництвом ректора, професора Віктора Сиченка фахівці КЗВО «ДАНО» ДОР» розглянули й обрали до друку повість «Три сходинок Голодомору» дніпровської «Золотої письменниці України», методиста Академії Еліни Заржицької.

Книга видана в Угорщині, у межах Міжнародного проєкту «Feel Europe українською», адаптована для читачів з особливими потребами за принципами універсального дизайну. Вона має також електронний додаток – аудіоверсію. Начитку здійснила доцент кафедри соціально-гуманітарної освіти Академії Олена Федіна.

Художнє оформлення виконали юні ілюстратори – вихованці Дніпропетровського обласного дитячо-юнацького кіноцентру «Веснянка».

«Це дуже важлива, потрібна і своєчасна праця, – стверджує ініціаторка видання, голова Фондації української книги в Угорщині Уляна Княгиницька. – Українська громада в Угорщині робить надзвичайно багато для підтримки й промоції української культури загалом і для вшанування пам'яті жертв Голодомору в Україні.

Бо пам'ять – це також зброя. Це запорука нашого майбутнього, а забуття – смерть для нації і держави.

Непокаране зло завжди повертається. Зробимо ж все можливе, щоб цей бій зі злом став останнім і закінчився нашою Перемогою.

Ми розуміємо, що майбутнє починається вже сьогодні. Заради цього освітяни Академії і працюють!

Еліна ЗАРЖИЦЬКА, методист навчально-методичного центру забезпечення якості освіти Академії

Майстер-клас для вчителів: Цифрові педагогічні практики

З метою ознайомлення вчителів з новітніми цифровими інструментами та методиками, які можна використати для покращення якості навчання і залучення учнів до активного навчального процесу, 24 листопада навчально-методична лабораторія вивчення базових дисциплін разом з навчально-методичною лабораторією технічного забезпечення

Дніпровської академії неперервної освіти провели онлайн-конференцію для вчителів німецької, французької, польської мов та зарубіжної літератури «Майстер-клас для вчителів: Цифрові педагогічні практики».

Модератором та спікерами були Любов Калита, методист НМЛ ВБД Академії; Георгій Григоров, методист НМЛ технічного забезпечення Академії; Юрій Білас, керівник гуртка «Основи інформатики та обчислювальної техніки» Будинку дитячої та юнацької творчості м. Львова.

Учителі ознайомилися із функціональністю та потенціалом для навчання таких цифрових інструментів, як: вебплатформи, мобільні додатки, інтерактивні дошки тощо. Побачити, як ці інструменти можуть бути використані для підтримки активного навчання, залучення учнів до навчальної діяльності та створення цікавих освітніх матеріалів.

Любов КАЛИТА, методист навчально-методичної лабораторії вивчення базових дисциплін Академії

Хроніка подій

Листопад

1 – технічний вебінар в рамках українсько-німецького проекту з навчання організаторів і наставників з ДФЗО;

1, 8 – тренінг-курс «Креативне мислення»;

6-10, 14-23 – дистанційний курс навчання наставників з виробництва в рамках реалізації українсько-німецького проекту;

9, 16, 23 – методичний супровід 68-ої Спартакиади з фізичної культури та спорту;

10 – захід з учнівською молоддю до Дня науки;

13, 29 – тренінг-курс за програмою «ВидноКурс» (EU4Skills);

13-17 – тиждень толерантності в ЗП(ПТ)О;

14, 14 – засідання педагогічної лабораторії «STEM-освіта в дії» в 2023-2024 н.р.;

15 – I, II етап XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика;

– засідання фахової галузевої ради електротехнічного та машинобудівного профілів;

17 – інфосесія з елементами тренінгу для керівників м. Дніпра «Інструменти для стратегічного управління ЗП(ПТ)О»;

– майстер-клас «Технологія монтажу силового електрообладнання» (НПЦ КЦПОММ);

21 – засідання робочої групи щодо оновлення змісту Сертифіката та Базового компоненту професійної діяльності фахівців психологічної служби ЗП(ПТ)О області;

21-22 – відбірковий I етап XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Тараса Шевченка;

22 – тренінг курс «Методи та інструменти оцінювання професійних кваліфікацій (EU4skills);

– відкриття Центру кар'єри на базі ПТУ-88 та круглий стіл за участю представників органів виконавчої влади, соціальних партнерів смт Магдалинівки;

– тренінг з профорієнтаційних компетентностей для педпрацівників ПТУ-88;

23 – вебінар «Гостьова сесія Центрів кар'єри» ЗП(ПТ)О;

– участь у контакт-вебінарі з розвитку міжнародного партнерства в програмі «Еразмус+»;

24 – екзамен в рамках реалізації українсько-німецького проекту;

– марафон пам'яті до 91-річчя Голодомору – геноциду 1932-1933 р.р. українського народу;

30 – Всеукраїнський науково-практичний семінар «Особливості формування в закладах П(ПТ)О підприємницької компетентності майбутніх кваліфікованих робітників»

Олена ГРИШАЄВА,
в. о. директора НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області

З метою підсилення інституційної спроможності закладів професійної (професійно-технічної) освіти для використання можливостей Програми ЄС «Еразмус+» директор професійної освіти Міністерства освіти і науки України за підтримки Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана провів тренінг

«Менеджмент освітніх проєктів. Розвиток потенціалу професійної освіти»

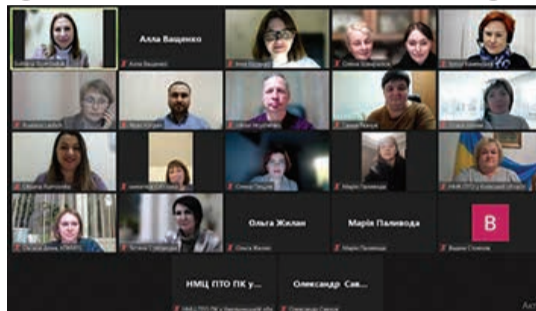
У рамках тренінгу розглянуто ключові пріоритети професійної освіти: якість освіти, інклюзія, гендерна рівність, зелені та цифрові трансформації, підготовка вчителів і наставників, вища освіта, геополітичний вимір. Крім цього, досліджено підтримку викладання, навчання та проведення досліджень з питань європейської інтеграції, зокрема щодо майбутніх викликів і можливостей ЄС у межах напрямку Жан Моне.

На тренінгу провайдером освітніх послуг ЗПТО представлені проєктні ідеї, напрацьовані у рамках попередніх вебінарів (<https://erasmusplus.org.ua/library/>).

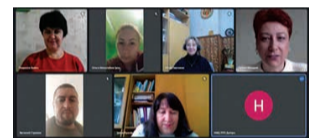
До заходу долучилися представники освітніх установ Дніпропетровської, Київської, Черкаської, Запорізької та інших областей. Тренінг мистив презентацію та практичні завдання. Його учасникам вручили сертифікати.

За результатами тренінгу педагогічні працівники Дніпропетровщини отримали інформацію, яка допоможе подати заявку та взяти участь у проєктах «Еразмус+».

Алла ВАЩЕНКО,
методист НМЦ ПТО

Дистанційний курс для педагогів за програмою ЄС «EU4Skills кращі навички для сучасної України»

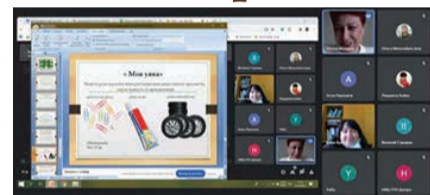

Програма курсу передбачає тренінгове заняття «Моя педагогічна ідентичність», яке відбулося в онлайн-режимі 31 жовтня 2023 року. Педагоги мали можливість розкрити потенціал самопізнання та самооцінки для своєї успішної самореалізації, а також обрати лінію власного професійного розвитку.

Протягом двох тижнів слухачі курсу опанували інноваційні освітні процеси, що відбуваються

в ПТО: перехід до компетентно орієнтовної освіти; планування навчання на основі компетентностей; підходи і методи, що орієнтовані на здобувача освіти; компетентність професійного розвитку; освітні процеси та віртуальні середовища; діджиталізація освіти тощо.

Тетяна МАВДРИК, методист НМЦ ПТО

Тиждень енергозбереження в ЗП(ПТ)О

11 листопада – Міжнародний день енергозбереження. Для України це надзвичайно актуальне питання, тому навіть попри війну в державі впроваджуються енергоефективні проєкти, які є сходинками «зеленої» трансформації країни.

У масштабах всієї України проєкти з енергоефективності, відновлюваної енергетики та заходи зі збереження довкілля – це запорука зміцнення енергетичної безпеки, активізації економіки та поліпшення екологічного стану.

Із 6 по 10 листопада в ЗП(ПТ)О області проходив «Тиждень енергозбереження», протягом якого в освітніх закладах проведена просвітницька робота та ряд заходів,

направлених на популяризацію та пропаганду економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження; розвитку та використання відновлювальних джерел енергії й альтернативних видів палива; економному використанню енергоресурсів в побуті та на виробництві; привертненню уваги до проблем довкілля. ЗП(ПТ)О на своїх сайтах, соціальних мережах висвітлювали проведені заходи за хештегами: #Енергозбереження_ПТО_Дніпропетровщина, #екохвиляперемоги, #energyschool, #зеленийфронт, #енергоефективність.

Участь у енергоефективних заходах спонукає бути енергоощадним та ефективніше впроваджувати в

процеси відбудови України сучасні технології та інновації.

Усе це означає надійний шлях до благополуччя та процвітання.

Тож, будьмо активними у питаннях енергоефективності та використання «чистої» енергії. Впевнені, що спільними зусиллями ми досягнемо значних успіхів на користь кожної людини та всієї країни!

Марина МИРОНЕНКО,
методист НМЦ ПТО

Налагодження тісної співпраці з роботодавцями

На базі ПП «Танго» відбувся майстер-клас з технології приготування змішаних напоїв. Здобувачі освіти та майстри виробничого навчання Міжрегіонального центру професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців ознайомилися з рецептурою та технологією приготування різних видів коктейлів; вимогами до їх оформлення; показниками якості; правилами порціонування та прийомами обслуговування клієнтів. Зацікавили присутніх особливості використання відповідних видів сучасного посуду, інвентарю при приготуванні напоїв.

Майстер-клас провів колишній випускник Центру – спеціаліст закладу ресторанного обслуговування та майстер виробничого навчання МЦППВ.

Укладання угод та налагодження тісної співпраці Міжрегіонального центру з партнерами-роботодав-

цями підприємств сфери ресторанного сервісу дозволяє здійснювати якісну професійну підготовку кваліфікованих робітників; забезпечує відпрацювання програм виробничої практики на робочих місцях, а також ефективно проводити стажування майстрів виробничого навчання.

Сьогодні у випускників Центру є можливість працювати на підприємствах сфери ресторанного сервісу, де вони проходили виробничу практику.

Тереса БАБИЧ, методист НМЦ ПТО

ПРОЄКТ «ПІЗНАЙ СВОЮ УКРАЇНУ»

Актуальність теми проекту «Пізнай свою Україну» викликана декількома факторами і полягає в наступному: Нова українська школа на сьогоднішньому етапі розвитку має багато новаторських підходів та методів навчання молодших школярів, що спонукають вчителя до творчого пошуку, а з іншого боку, – є пошуком якісного поштовху в переосмисленні й удосконаленні вже відомих прийомів навчальної діяльності. Метою статті є дослідження застосування одного з провідних видів такої навчальної діяльності, як «робота над проектами».

На наш погляд, метод навчальних проектів відповідає сучасним вимогам педагогіки і дозволяє впроваджувати діяльнісний, особистісно орієнтований підхід до навчання, крім того, він є спонукальним фактором, що дозволяє застосовувати учням свої знання й уміння, набуті під час вивчення навчальних дисциплін, розвиває комунікативні навички, творчість. Вивчаючи функціональні можливості досліджуваного виду навчальної діяльності, що базується на роботі з проектами, слід вказати і на іншу не менш важливу функцію його реалізації – виховну, що сприяє формуванню активної громадянської позиції.

Звернення до методу проектної діяльності має своє підґрунтя: війна в Україні сприяла переосмисленню усіх суспільних цінностей. Постало багато питань: чому навіть такі страшні події не сприяли новим, якісним змінам у суспільстві? Чому в більшості сімей батьки і діти не спілкуються державною мовою? Чому майже ніхто не знає імен прабабусі і прадідуся, історію свого роду? Що потрібно зробити, щоб мої учні, яким

9-10 років, сьогодні відчували свою причетність до новітньої історії України, яка пишеться кров'ю її найкращих синів і дочок? Як сьогодні виховувати громадянина з активною життєвою позицією?

Робота над проектами вимагає великої педагогічної майстерності, адже успіх роботи залежить від багатьох чинників. Розглянемо і доведемо вищезазначене: на підготовчому етапі потрібно запропонувати учням тему проекту, з'ясувати, які саме форми роботи будуть цікаві, поділитися власними ідеями, щоб отримати зворотний зв'язок. Слід зазначити, що такий вид початкової діяльності пропагує українську мову і є важливою умовою успішності такої роботи. Проте такий вид навчальної діяльності пов'язаний з певного роду труднощами, що виникають на початковому етапі процесу навчання: українською мовою спілкуються лише сім відсотків родин. Як з'ясувалося, протягом 30 років формування україномовного середовища більшість громадян не пройняли національну ідею, виявилися байдужими. Час для змін настав, сьогодні питання збереження державності і полягає у тому, щоб зберегти не лише територію, а головне – національно-культурну ідентичність. Враховуючи вищезазначене, слід дуже відповідально і вдумливо визначати стратегію навчально-виховного процесу: разом із дітьми і батьками спілкуватися виключно державною мовою, заохочувати до вивчення культурної спадщини, до з'ясування свого роду, зацікавлювати славетними сторінками історії України.

До особливих рис проекту слід віднести такі характеристики: міжпредметний, груповий, довготривалий. Запорукою успіху,

зважаючи на визначені вище характеристики, буде стан активності викладача і учня, що забезпечить високий рівень інтенсивності навчального процесу, а саме: з'ясування учнями разом із вчителем за календарем визначних дат, обговорення форм роботи і строків виконання. Незважаючи на співпрацю дітей з вчителем, слід заохочувати самостійну роботу учнів та їх прагнення об'єднуватися у творчі групи, склад яких постійно може змінюватися в залежності від виду діяльності.

У рамках проекту учні займаються пошуковою діяльністю: збирають необхідний матеріал в бібліотеках, проводять опитування, користуються інтернет-ресурсами. Великий масив інформації, що стосується безпосередньо теми, учні можуть отримувати під час проведення інтегрованих уроків. Проілюструємо вищезазначене: так, наприклад, на уроці з предмета «Я досліджую світ» з теми «Квіти символи України», використано міжпредметні зв'язки з уроком англійської мови та дизайном і технологіями. Читання поєднувалося з математикою, щоб дослідити значні історичні події. На уроках мистецтва вивчали художні і музичні твори видатних українських митців. Учні, разом із батьками, створювали тематичні відеоролики до Дня міста, брали активну участь у квестах і конкурсах з народознавства, презентували сімейні реліквії. Батьки організували відвідування майстер-класів з гончарства, писанкарства, петриківського розпису. Учні активно подорожували Україною, зараз здійснюють віртуальні подорожі.

Робота над проектом розрахована на довгострокові хронологічні рамки, слід констатувати, що

якісні результати в дитячому колективі відбуваються на всіх етапах. У результаті роботи слід зазначити такі зміни в початковому процесі: четвертокласники вчать батьків спілкуватися українською мовою, вдвічі зросла чисельність родин, які послуговуються державною мовою, учні проявляють значно більшу пізнавальну активність, підвищилась якість навчання, дитячий колектив згуртувався завдяки спільній творчій діяльності. Робота над проектом стала додатковим інструментом формування таких навчальних компетентностей: вільне володіння державною мовою, громадянська та соціальна компетентність, зросла культура спілкування.

Вищезазначене дозволяє дійти висновку: робота з проектом – один із найперспективніших векторів діяльності вчителя на сучасному етапі розвитку педагогічної науки України. Новітні освітні технології покликані сформувати глибокі, міцні, систематичні знання з української мови, розвивати творче мислення, виховати повагу до рідної української мови та мовних традицій.

Сьогодні Україна виборює своє майбутнє для наступних поколінь. Наші учні і є це майбутнє. Тож їм у спадок потрібно передати правдиву історію України, вікові народні традиції, велику культурну спадщину і, як найвищу цінність – любов до Батьківщини.

Олена АРАКЕЛОВА,
вчитель початкових класів
лицею № 22, м. Дніпро

Свято живого слова

У Кам'янському фаховому медичному коледжі відбулася презентація збірника диктантів «Січеславщина: на варті слова».

Відкритий захід провела Євгенія Яворська, викладачка, письменниця, членкиня Національної спілки письменників України. Запрошена гостя – Марія Дружко, письменниця, видавчиня, членкиня Національних спілок письменників та журналістів України, співзасновниця видавництва «Дружко».

Збірник диктантів, створений за ініціативи Дніпропетровської обласної організації НСПУ та Дніпровської обласної ради, презентовано перед студентами та викладачами коледжу. Насамперед книжка цікава тим, що на її сторінках можна знайти уривки творів письменників, чий імена

напряму пов'язані з нашою областю: від Дмитра Яворницького та Олеса Гончара до молодих авторів сьогодення. Пані Євгенія та Марія виступили співавторками та упорядницями збірника.

Але справжнім апогеєм заходу стало спілкування із Марією Дружко, яка презентувала свій роман «Половання на тура». Це велике літературне полотно, написане в жанрі етнофентезі, котре охоплює три історичні епохи – княжі часи, радянський період і сьогодення. Події роману розгортаються на берегах річки Прип'яті та пов'язані із трагедією на Чорнобильській атомній електростанції. Марія змалювала життя у незвичайному, молодому, місті, адже усі його жителі – молоді співробітники атомної станції. Оповідь письменниці не залишила байдужим жодного учасника заходу, адже саме таке живе спілкування створює той зв'язок, що краще за будь-які засоби забезпечує єднання та допомагає молоді усвідомити себе справжньою частиною української нації.

Студенти про захід:

Олександра П.: «Мене вразило спілкування із справжньою письменницею, її слова, що

медики – теж свого роду письменники, адже вони напряму пов'язані із людьми та їхнім здоров'ям».

Марія Г.: «Я дізналася, що місто Прип'ять – молоде місто, де жителям було всього по 20-30 років, – дуже прогресивне на той час, я побачила його під іншим кутом».

Михайло Я.: «Мене вразило спілкування із «живою» письменницею, яка живе у нашому місті. Я дізнався, що про селище Карнаухівку є літературні твори».

Аріна О.: «Я захоплена енергією та позитивом Марії Дружко і хочу також прочитати її книжки».

Логічним завершенням заходу стало написання етнографічного диктанту «Рідний краєвид» авторства Марії Дружко.

Такі заняття збагачують духовний світ студентів, розширюють їхні уявлення про світ, розвивають у них почуття єдності та патріотизму.

Еліна ЗАРЖИЦЬКА, член НСПУ

Географія у школі: сучасні педагогічні технології

Сьогоднішня модернізація та розвиток освіти України вимагають нових прогресивних концепцій, запровадження світових трендів, які змінюють традиційні підходи до освітнього процесу, саме тому методика навчання переживає складний період реформ. Змінюються цілі освіти, розробляються нові навчальні плани, нові підходи до відображення змісту освіти засобами не окремих дисциплін, а через інтегровані освітні галузі. Зазначені обставини створюють основу нових теоретичних досліджень у галузі методики вивчення географії, вимагають інших підходів до організації освітнього процесу.

Сучасний дидактичний принцип особистісно орієнтованого навчання потребує врахування психофізіологічних особливостей дітей, використання системного підходу, особливості організації взаємозалежної діяльності вчителя та здобувачів освіти, що забезпечує досягнення чітко спланованих результатів навчання. Ця проблема тісно пов'язана з розробкою та впровадженням в освітній процес нових педагогічних технологій.

Під технологією навчання розуміють засоби підвищення ефективності навчання, таке проектування освітнього процесу, яке має чітко заданий результат. Термін «технологія» запозичений із зарубіжної методики, де його використовують при описі по-різному організованих процесів навчання. Розрізняють два поняття: а) технологія навчання, що означає розробку оптимальних методик; б) технологія навчання, де мається на увазі використання технічних засобів навчання (комп'ютерних програм, зокрема нових мультимедійних підручників географії тощо). Однак і в тому, і в іншому випадку передбачається, що застосування технологій орієнтоване на учнів під час вирішення дидактичних завдань.

Важливою у розробці технологій є проблема визначення та чіткого формулювання цілей навчання. Загальні цілі не сприяють вибору самих методичних засобів, які гарантують досягнення певного результату. Тому найперша умова побудови технології навчання – конкретизація навчальної мети: зрозуміти, засвоїти, вивчити, зробити, запам'ятати, застосувати за зразком, застосувати у нових умовах тощо. Залежно від мети опрацювання матеріалу визначається і кінцевий результат навчання. У методиці навчання географії нагромаджено значний досвід застосування технологій навчання.

Технології змішаного навчання ідеально підходять для формування географічних компетентностей, оскільки, по-перше: географія характеризується об'ємним програмовим матеріалом, який робить навчальні заняття надто «насиченими», причому значна його частина є достатньо легкою для самостійного опрацювання дистанційним шляхом; по-друге: предмет тяжіє до наочності (картосхеми, карти, малюнки, ілюстрації, таблиці, статистичний та графічний

матеріал, колекції, макети, прилади, відеофільми, презентації, які зазвичай відсутні в географічному кабінеті) і без комп'ютерних технологій тут на сьогоднішній день просто не можливо обійтись; по-третє: географія характеризується високою мотиваційною здатністю щодо застосування її змісту в різних життєвих ситуаціях і при вмілому поєднанні вчителем певних технологічних трендів в освітньому процесі підвищує самостійну активність суб'єктів навчання у пошуку істини знань та формуванні певних географічних компетентностей. Роль вчителя у змішаному навчанні змінюється: він перестає бути тільки транслятором знань. Натомість, він стає наставником, який модерує діяльність учнів, радить, що їм треба прочитати, подивитись, опрацювати. На цій основі планує діяльність у класі, керує проектами, які створюють окремі здобувачі освіти або учнівські групи, тощо.

Не варто залишати без уваги і технології інтегрованого навчання географії. При вивченні шкільних дисциплін, зокрема й географії, поширеною є практика безсистемного використання навчального матеріалу та завдань міжпредметного змісту; проведення інтегрованих, наприклад, бінарних уроків; що стосується окремо фізичної географії та окремо соціальної і економічної географії, то має місце ґрунтовна предметна інтеграція (системне об'єднання знань навколо основних понять, положень, закономірностей, теорій).

У системі загальної середньої освіти обов'язково повинні бути створені умови для формування у здобувачів освіти цілісного розуміння світу, творчого інтегративного мислення та найвищого ступеня усвідомлення засвоєння та діяльності, який проявляється при використанні міжпредметної інформації з дисциплін з об'єктом вивчення, відмінним від об'єкта вивчення певної дисципліни. Наприклад, при вирішенні географічної задачі використовуються знання і методи із теорії всеєдності, теорії систем, валеології. Жодний шкільний предмет не має такої потреби в інтеграції знань, як географія. Найвищого рівня інтеграції знань можна досягти саме на творчому рівні навченості. З іншого боку, досягти творчого рівня навченості з географії без інтеграції знань неможливо, адже мало предметів у школі, з якими б географія не була пов'язана тісними міжпредметними зв'язками. Ефективне рішення цієї проблеми полягає, зокрема, в запровадженні різних технологій інтеграції знань, підпорядкованих меті інтеграції елементів змісту освіти.

Ще однією з технологій, які використовуються в географії, є модульне навчання. Модуль – це цільовий функціональний вузол, у який об'єднані навчальний зміст і технологія оволодіння ним. Сутність модульного навчання в тому, що здобувачі освіти самостійно або за допомогою вчителя досягають конкретної

мети освітньої діяльності в процесі роботи з модулем. Ознаки модульної технології – гнучкість, динамічність, мобільність, можливість проводити модульні уроки на різних етапах процесу навчання (вивчення, закріплення, узагальнення), зміна форм спілкування вчителя з учнями. Модуль передбачає індивідуальну самостійну роботу учнів, партнерську роботу в парах, роботу в групі. У цьому випадку завданням учителя географії є розробка чітких інструкцій щодо застосування модуля, надання індивідуальної допомоги, підтримка оптимального темпу уроку, керівництво навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів освіти через модулі, конкретизація модулів під час практичної роботи з ними, контроль і корекція засвоєння знань, умінь, навичок. Модульна технологія визначає чітку структуру уроку і, як наслідок, – підвищення якості знань.

Технологія проблемного навчання – не новинка в педагогіці, проте в останні роки проблемний підхід є важливою складовою прогресивного пошукового методу навчання і особливо вивчення географії. Форми вираження навчальних проблем можуть бути різними, проте в їх змісті закладені потенційні можливості для виникнення проблемних ситуацій у процесі їх виконання. У ході проблемного навчання на уроках географії вчитель створює різні проблемні ситуації, навчає здобувачів освіти вирішувати проблеми, формує у школярів уміння бачити протиріччя, вчить формулювати проблему. Під час вивчення географії використовують наступні види проблемних завдань: завдання, в основі змісту яких лежить наукова гіпотеза (походження багаторічної мерзлоти, зміна клімату); в основі яких спостерігається розрив у логіці зі звичними науковими чи побутовими уявленнями; на встановлення причинно-наслідкових зв'язків (наприклад, які зміни відбудуться на території Амазонії, якщо зрубати сільву); проблемний характер яких обумовлений розривом між раніше засвоєними знаннями і вимогами задачі чи питання (наприклад, при порівнянні літніх та зимових температур екваторіального і тропічного поясів Африки учні мають визначити, чому в більш віддаленому від екватора тропічному поясі температура липня вища, ніж у екваторіальному); де необхідне розуміння діалектичних протиріч, уміння оперувати протилежними судженнями (зменшується чи збільшується в умовах науково-технічної революції вплив природних умов території на життя і господарську діяльність людини). Ефективність проблемного навчання визначає його системність. Учитель має поставити проблеми та сформулювати проблемні завдання, керувати діяльністю здобувачів освіти під час розгляду проблеми, розглядати варіанти вирішення проблеми, консультувати в процесі роботи.

Суттєві можливості для вивчення географії відкривають мультимедійні технології, які дозволяють створювати електронні книги, енциклопедії, фільми, бази даних тощо. Їх особливістю є об'єднання текстової, графічної, аудіо- та відеоінформації, анімації. З використанням мультимедійних презентацій географічні поняття, що раніше здавалися абстрактними, стають конкретними або, принаймні, достатньо наочними. Програмне забезпечення мультимедійних комп'ютерів дозволяє дітям бачити текст, переглядати малюнки та відеоролики географічної тематики. Комп'ютерні навчальні програми дозволяють істотно підвищити рівень наочності викладання складного географічного матеріалу. Комп'ютер має значні резерви підвищення ефективності навчання, зокрема: робота з комп'ютером викликає у здобувачів освіти інтерес, посилює мотивацію навчання; колір, графіка, мультиплікація, музика, відео значно розширюють можливості викладання навчального географічного матеріалу; контакт з комп'ютером стимулює рефлексію, аналіз учнями своєї діяльності завдяки тому, що вони одержують наочне зображення її наслідків; з'являється можливість залучати здобувачів освіти до дослідницької роботи; забезпечується індивідуалізація навчання; комп'ютерні технології розширюють можливості програмованого навчання, дозволяють викладати матеріал у певній послідовності, регулювати його обсяг і складність відповідно до індивідуальних можливостей школярів, забезпечують поточний зворотний зв'язок. Завдяки комп'ютеризації створено чимало комп'ютерних навчальних програм з географії: комп'ютерний підручник, контролюючі програми, ігрові програми з географії, предметно-орієнтовані середовища.

У професійній діяльності вчителя завжди є простір для пошуку, педагогічної творчості і вже не на рівні традиційної методики, а на наступному – технологічному рівні. Розробка технологій як складової методики предмета передбачає отримання гарантованого педагогічного результату діяльності вчителя. А цей результат учні виявляють у період оцінки якості їхньої підготовки з певного предмета. Сучасній школі потрібна принципово нова система навчання, яка, спираючись на кращі традиції, враховувала б індивідуальні особливості здобувачів освіти.

Інна ЧУХРАЙ, вчитель географії гімназії № 77, м. Дніпро

Кіноцентру «Веснянка» – 50 років!

1973 р. – 50 років тому при обласній станції юних техніків м. Дніпропетровська організовано мультстудію «Веснянка». Нині – дитячо-юнацький кіноцентр.

А починалося все з мрії...

Саме мрія була тією рушійною силою, яка надала поштовху задля подальших звершень. Мрія про яскравий світ дитинства, радості та батьківської любові, в якому присутні всі кольори веселки, немає лише чорного.

Ця майже пряма цитата була життєвим кредо видатного майстра художньої анімації, засновника майбутнього кіноцентру «Веснянка» Марлена Яковича Матуса. У 1973 році на обласній станції юних техніків міста Дніпропетровська на базі фотокіностудії він створив першу в Україні мультстудію «Веснянка».

Та спершу потрібно було продумати концепцію нового позашкільного навчального закладу. У нагоді стала відома ідея трьох кімнат Волта Діснея, згідно з якою творчий процес роботи над анімаційним фільмом складається з трьох етапів-кімнат: майстерні мрійника; знімального приміщення та монтажної (глядацької) зали.

Але у випадку з підходами Марлена Яковича в мультстудії «Веснянка» її вихованці мали отримувати дещо більше, аніж просто навички роботи над анімаційними творами. Тож програма навчання в новому закладі була розрахована на три роки: спочатку діти малювали, ліпили, клеїли, вчилися по-новому споглядати довкілля, багато читали, складали казки, слухали музику, були присутні на зйомках. На другий рік вивчали основи фототехніки, знайомилися з кінорежисурою,

самостійно працювали над етюдами. На третій рік працювали над створенням мультфільмів.

Перші мультфільми, відзняті вихованцями студії, мали назви «Сурмач» і «Під сонцем» та здобули Гран-прі на фестивалі в Парижі в 1976 році.

У 1979 році мультстудії «Веснянка» було присвоєно звання народної.

Малюнки від вихованців Дитячого центру розвитку

У 1980 році відкрито друге творче об'єднання. Саме в цей час колектив «Веснянки» створив власну експериментальну методику, яка зацікавила багатьох фахівців із різних країн світу.

Як підсумок роботи колективу – більше ста високих міжнародних і вітчизняних нагород, зокрема дванадцять Гран-прі – у Франції, Швейцарії та інших країнах. І ніколи «Веснянка» не зраджувала своєму кредо: кіно – це зацікавлення, а головна мета – виховання дітей.

Студія набувала рис багатoproфільного позашкільного навчального закладу, в якому дитина може відчути себе всебічно розвинутою особистістю. Невипадково в 1990 році на базі мультстудії було створено обласний дитячо-юнацький кіноцентр «Веснянка». Причому робота з фото- та кінокамерою була лише одним із напрямів дитячої творчості. А ще секція декоративно-ужиткового мистецтва, театрального мистецтва, фольклору та етнографії, робота з творчо обдарованими дітьми в галузях літератури, мистецтв та журналістики.

Серед викладачів кіноцентру чимало фахівців найвищого рівня кваліфікації, які передусім віддані справі виховання молоді.

Ігри з маріонетками у Солонянському ліцеї

Кіноцентр проводить щорічні обласні фольклорно-етнографічні експедиції: «До народних джерел», «Звичаї, обряди та традиції мого краю» разом із фахівцями науково-дослідної лабораторії українського фольклору, народного говору і літератури Нижньої Наддніпряни ДНУ ім. Олеся Гончара та іншими працівниками й науковцями університету. За результатами експедицій щорічно видається і презентується альманах «Калита».

У 2020 році учні та співробітники «Веснянки» розпочали новий проект, започаткувавши міжнародний фестиваль дитячого кіно «Матус Фест», присвячений пам'яті натхненника створення кіноцентру Марлена Яковича Матуса.

Із чималим доробком наближаються до свого 50-ліття вихованці та педагоги кіноцентру «Веснянка». Понад 500 анімаційних стрічок є в їхній скарбничці. І як тут не пригадати слів засновника мультстудії «Веснянка» Марлена Матуса: «Улюблений колір у палітрі «Веснянки» – райдуга. Чорний колір дітям не можна давати, щоб не загубити радість».

Тож многая літа, тобі, кіноцентре, наша «Веснянко»!

Микола МИРОНЕНКО
З календаря «Моє Придніпров'я»

Майстерня анімаційного та ігрового кіно «Сонечко»

Майстер-клас у Дніпропетровському фаховому мистецько-художньому коледжі культури

Пересувний кінотеатр мультстудії «Веснянка» у Дніпровській спеціалізованій школі № 67 еколого-економічного профілю

ЗАСНОВНИК ГАЗЕТИ «ДЖЕРЕЛО» – ПЕРВИННА ПРОФСПІЛКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ДНІПРОВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ» ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Редакційна колегія:

В.М. ВАСИЛИНЕНКО, М.Г. ВАТКОВСЬКА,
Ю.М. МОГИЛА, М.І. РОМАНЕНКО,
В.Г. СЕРЕДНЯ, В.В. СИЧЕНКО, Л.О. ШАПРАН

Редактор, фотокор, дизайн і верстка Н.О. АНТОНЕНКО

САЙТ ОБЛАСНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЗЕТИ
«ДЖЕРЕЛО»:

gdjerele.jimdofree.com

Свідоцтво про реєстрацію
ДП № 2244-982ПР від 24.01.2019.
Формат А3.

Адреса редакції:
49006, Дніпро, вул. Володимира
Антоновича, 70, Дніпровська
академія неперервної освіти.
Тел. 0952303947, 732-48-48.

E-mail: GDjerele@ukr.net